KANUNÝ, Sultan Süleyman Onaylayan Administrator Wednesday, 17 October 2007 Son Güncelleme Wednesday, 24 October 2007 KÂNUNÎ SULTAN SÜLEYMÂN (Trabzon 1495 - Zigetvar 1566) (Osmanlý Padiþahý Büyük Türk Hükümdarý) Büyük Türk hükümdârý Yavûz Sultân Selîm’in vâlîliði sýrasýnda, 1494 veya 1495 yýlýnda Trabzon’da doðan Þehz Þehzâde Süleymân’ýn doðum târihinde kesin bir ittifâk yoktur. Bu konuda Solak-zâdeTârihi’nde þöyle bir ifâde kulla Bu konuda en deðiþik görüþü Ýsmâil Hâmî Dâniþmend ileri sürmektedir: “Süleymân’ýn babasý Þehzâde Selîm (Ya Trabzon Vâlîsi’dir. Annesi güzelliði ile meþhûr Hafsâ Hâtûn’dur. Bu Hâtûn’ un türbesi Sultân Selîm’d “Ayþe-Hâtûn” ismiyle de anýlýr. Ýstikbâli çok parlak olan bu þehzâdenin 6 Sefer 900 (6 Teþrinisâni 1494) Perþemb Denilmekte ve Dâniþmend görüþünü þöylece belirtmektedir: “27 Nisan 1495 (1 Þa’bân Pazartesi) Kanûnî Sultân Sü en parlak Osmanlý Pâdiþahý olan Þehzâde Süleymân Trabzon’da doðdu” Bu görüþten hareketle, Kanûnî Sultân S ehzâde Süleymân’ýn doðum müjdesi Ýstanbul’a ulaþtýðýnda, Pâdiþâh Ýkinci Bâyezîd çok sevinmiþti. Sultân Cem bulunan Pâdiþâh, bu haberle teselli buldu. Ýlk tahsîlini Trabzon’da babasýnýn bu iþ için görevlendirdiði öðretmenlerden ve beraber yetiþtirildi. Kanûnî, Yahyâ Efendi’ye “aðabey” derdi. Sultân olunca ona çok yakýn alâka gösterdi, Ýs saðladý. Kanûnî, Þeyh Yahyâ’ya o derece inanýrdý ki, her tasavvurunun hayýrlý olup olmadýðýný bir kere de kendisine so “Halk içinde mu’teber bir nesneyok devlet gibi, Olmaya devlet cihânda, bir nefes sihhât gibi.” Pâdîþah Ýkinci Bâyezîd, birkaç defa fikir deðiþtirdikten sonra, Þehzâde Süleymân’ý, 6 Aðustos 1509’da Kefe Sanc verildi. Yavûz Sultân Selîm’in, 21/22 Eylül (8/9 Þevval) Cuma/Cumartesi gecesi 1520’de Çorlu civârýnda ölümü üzerine, M 1522’de Rodos Adasý’ný ele geçirerek buradaki Rodos Þövalyeleri Devleti’ne son verdi. Almanya Ýmparato biri olan Preveze Deniz Savaþý’nda, Barbaros Hayreddin Paþa komutasýndaki Türk Donanmasý ile Andrea Doria komuta arasýnda cereyan eden savaþta galip gelinilerek, Akdeniz Türk gölü haline getirildi. 1547’de Almanya-Ýspanya ile yapýlan 1553’te üçüncü defa Ýran üzerine yürüyen Kanûnî, Karabað’ý, Nahcivan’ý aldý. Ýki yýla yakýn süren bu se Büyük Türk Hükümdârý Kanûni Sultân Süleyman, 1520-1566 yýllarý arasýnda 46 yýl süren pâdiþahlýðýnda ordusunun baþýnda tarihçesi azametli bir mevzudur. Selâhiyetli ve hüner sâhibi bir kalem, Gâzî Sultân Süleymân Hân’la beraber dolaþýrken, hamâset destanlarýnýn yapraklar 1. Sefer-i Hümâyûn: Belgrad Seferi (18 Mayýs 1521 / 19 Ekim 1521 : 5 ay, 3 gün sürdü) 2. Sefer-i Hümâyûn: Rodos Seferi (16 Haziran 1522 / 29 Ocak 1523: 7 ay, 13 gün sürdü) 3. Sefer-i Hümâyûn: Mohaç Seferi (23 Nisan 1526 / 13 Ekim 1526: 6 ay, 21 gün sürdü) 4. Sefer-i Hümâyûn: Viyana Seferi (10 Mayýs 1529 / 16 Aralýk 1529: 7 ay, 7 gün sürdü) 5. Sefer-i Hümâyûn: Alman Seferi (25 Nisan 1532 / 21 Kasým 1532: 6 ay, 26 gün sürdü) 6. Sefer-i Hümâyûn: Irâkeyn (1. Ýran) Seferi (11 Haziran 1534 / 8 Ocak 1536: 1 yýl, 6 ay, 27 gün sürdü) 7. Sefer-i Hümâyûn: Pulya (Adriyatik) Sefer (17 Mayýs 1537 / 22 Kasým 1537: 6 ay, 6 gün sürdü) 8. Sefer-i Hümâyûn: Kara-boðdan Seferi (8 Temmuz 1538 / 27 Kasým 1538: 4 ay, 20 gün sürdü) 9. Sefer-i Hümâyûn: Ýstabur (Budin) Seferi (20 Haziran 1541 / 27 Kasým 1541: 5 ay, 7 gün sürdü) 10. Sefer-i Hümâyûn: Estergon Seferi (23 Nisan 1543 / 16 Kasým 1543 : 6 ay, 23 gün sürdü) 11. Sefer-i Hümâyûn : 2. Ýran Sefer (29 Mart 1548 / 21 Aralýk 1549 : 1 yýl, 8 ay, 23 gün sürdü) 12. Sefer-i Hümâyûn : Nahcivan (3. Ýran) Seferi (28 Aðustos 1553 / 31 Temmuz 1555 : 1 yýl, 11 ay 3 gün sürdü 13. Sefer-i Hümâyûn: Zigetvar Seferi (1 Mayýs 1566 / 6/7 Eylül 1566 : 4 ay, 6 gün sürdü) Osmanlý Ýmparatoru Kanûnî Sultân Süleymân, ömrünün son yýlýnda ordusunun baþýnda bizzat 13. seferine çýkmýþ ve savaþ a 71 yaþýnda idi ve Osmanoðullarý’ nda ýrsî olarak bulunan nikris hastalýðýndan da yýllardan beri muztaripti. Ayrýca, H.968 Sultân Süleyman bu son seferine giderken, Edirne Kapýsý’ndan çýkacaðý sýrada bir pîr-i fânî, yol kenarýnda dua edip; &l teþbîh edilmiþtir. Uðurlama merâsiminin, sûr hâricindeki Rüstem Paþa Çayýrý’nda nihâyet bulduðu rivâyet edilir. Baþta Þâir Bâkî olmak üzere, birçok þâir, burada kasîdeler ve gazeller takdîm etmiþlerdir. Büyük Bâkî, zafer temennileriyle yazdý “Duâmýz odur ey Bâkî, hatâdan saklasun Bârî, Hüdâvend-î cihân Sultân-ý âdil Þeh-Süleymâný” Kanûnî, ayaklarýndaki nikris hastalýðý sebebiyle yürüyemediði için, bu sefere bazan araba ve bazý yerlerde tahtýrevanla gidiyor Ölümünden birkaç gün önce muvakkat iyilik belirtisi görülmüþse de, bu geçici olmuþtur. Baðýrsaklarý da sýk sýk bozuluyor, karac Hükümdârýn ölümü gizli tutuldu. Düþman karþýsýnda meydana gelen bu elîm vefât, tehlikeli bir durum yaratabilir, kapýkulu ocakl Sokullu, Pâdiþâhýn nâþýný otað-ý hümâyûnda yýkandýktan sonra, gerçeði bilen tabîp Kaysûnî-zâde, Pâdiþâhýn imâmý Derviþ v Fetihten sonra, Belgrad’a gelinceye kadar Pâdiþâhýn ölümü vezirlerden ve ordudan çok ustalýkla saklanmýþtýr. Kütahya& Koca Gâzi Sultân Süleymân Hân’ýn 45 sene, 11 ay, 7 gün sürmüþ olan pâdiþâhlýðýnýn 10 sene, 3 ay, 5 günü seferlerde On altýncý asrýn büyük þâiri Bâkî, Gâzi Süleymân için yazdýðý þâheser mersiyede, onun ölmez hâtýrasýný, bu gazâlarýn þânýn “Deþt-i fenâda mürg-i hevâ durmayub döner, Tîðun Hudâ yolýnda sebîl itdi kanlarý. iemþîr gibi rûy-i zemîne taraf taraf, Saldun demür kuflaklu cihân pehlevanlarý. Aldun hezâr bütgedeyi mescîd eyledün. Nâkûs yerlerinde okutdun ezânlarý. Âhir çalýndý kûs-i rehîl, itdün irtihâl, Evvel konaðun oldý cihân bûstânlarý, Minnet Hud’ya, iki cihânda kýlûp sa’îd, Nâm-ý þerîfün eyledi hem gâzî hem þehîd...” Kanûni dünya tarihinin en büyük hükümdarlarýndan biridir. Ýmparatorluðu dünyanýn en büyük ülkesi durumuna getirmiþtir. Avru Kanûnî Sultân Süleymân, yuvarlak çehreli, elâ gözlü, arasý açýk kaþlý, doðan burunlu ve seyrek diþliydi. Söz vehareketleri ölçülü nasýl vakit ayýrabildiði hayranlýk uyandýrmaktadýr. Türk þâirlerinden en çok Ahmed Paþa, Necâtî, Bâkî ve Fuzîlî’ nin etkis Dîvânýnýn, baþta Topkapý Sarayý ve Ýstanbul Üniversitesi Kütüphânesi olmak üzere birçok kütüphânede elyazmasý nüshasý va T E V H Î D Dest-i kudretle yoðiken âlemi var eyledün Kimini müslim kýlup kimini küffâr eyledün Hârdan güller bitürdün nahlden hurmâ-yý ter Ýbret içün kullaruna hizmet izhâr eyledün Kimine virdün bihiþt ü hilât ü tâc ü kemer Kiminün yirin cehennem menzilin nâr eyledün Kiminün kaddini kýldun serv ü ar’ardan yüce Gözleri yaþýn kiminün cûy-ý enhâr eyledün Rûzi rûflen eyledün emrünle gün itdi tulu’ Giceyi encümler ile zeyn idüp târ eyledün Güller ile gülþen içre hârý kýldun hem-niþîn Giceler tâ subha dek bülbülleri zâr eyledün Zâhide erzâný k›ldun kevser ü hûr u bihiþt Bu Muhibbî bendeni müfltâk-ý dîdâr eyledün N A ‘ T Nûr-ý âlemsin bugün hem dahi mahbûb-ý Hudâ Eyleme âþýklarýn bir lâhza kapundan cüdâ Gitmesün nâm-ý þerifün bu dilümden dem-be-dem Derdlü gönlüme devâdur cân bulur andan safâ Umaram herbir adun baþka þefâ’at eyleye Ahmed ü mahmûd Ebu’l-Kâsým Muhammed Mustafa Çünki denildi ana ve’þ-þems dahi ve’d-duhâ Rûyuna alnuna mihr ü mâhý benzetsem n’ola Trabzonlu Meflhurlar Ansiklopedisi Bu libâs ü hây hûy u tantana nedür dilâ Eðnüne hil’at yeterken bir palâs ü bir abâ Cürm ü isyânum bürûndur gerçi hadden serverâ Sen þefâ’at kânýsýn geldüm sana þefkat uma Bu Muhibbî tevbe eyler tevbesin eyle kabûl Fitne-i þeytândan sakla aný Yâ Rabbenâ

Trabzonlu Meshurlar

http://www.kiportal.net/trabzonlumeshurlar Joomla! ile Güçlendirilmiþtir Oluþturan: 10 September, 2010, 08:31